

Leśna piosenka

Bibliografia:

- Źródło: a. nn., *Leśna piosenka*, s. 137, dostępny w internecie:
<https://www.ornak.gniezno.pttk.pl/files/spiewnikkgornakw20200518.pdf> [dostęp 30.10.2021].

Leśna piosenka

Leśna droga

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Przeczytaj tekst poniższej piosenki, a następnie wykonaj ćwiczenia.

” Autor nieznany

Leśna piosenka

Jak to miło wędrować z plecakiem
drożynkami z daleka od miast.

Gdy piosenką witają nas ptaki,
gdy piosenką rozdzwoni się las.

Jak to miło nocować w namiocie
i raniutko na jasny wyjść świat.

A tu szumią wysokie paprocie
i na liściach wesoło gra wiatr.

Wędrujemy, wędrujemy.
Ścieżkami zielonymi
czy to słońce, czy to deszcz.
Wędrujemy po ojczystej naszej ziemi,
by ją zwiedzić wzdłuż i wszerz.

Jak to miło pod cieniem jarzębin
iść na przełaj, to w górę, to w dół.
Gęstwę boru przenikać do głębin,
pojąć życie owadów i pszczół.
Zbierać słodkie pachnące jagody,
poznać kwiaty z zapachów i nazw.
Pod drzewami się uczyć przyrody,
gdy gromadą idziemy przez las.

Źródło: a. nn., *Leśna piosenka*, s. 137, dostępny w internecie:

<https://www.omak.gniezno.pttk.pl/files/spiewnikkgornakw20200518.pdf> [dostęp 30.10.2021].

Ćwiczenie 1

Po przeczytaniu 'Leśnej piosenki' wskaż w niej podmiot liryczny.

Ćwiczenie 2

Odpowiedz na pytanie: Kto i w jakich okolicznościach mógłby śpiewać 'Leśną piosenkę'?

Ćwiczenie 3

Zaznacz fragmenty tekstu, w których ujawnia się podmiot liryczny.

„A tu szumią wysokie paprocie [...].”

„Wędrujemy, wędrujemy.”

„Gdy piosenką witają nas ptaki [...].”

„[...] gdy gromadą idziemy przez las.”

„[...] czy to słońce, czy to deszcz.”

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

Przyporządkuj fragmenty tekstu pt. „Leśna piosenka” do odpowiednich grup.

Dźwięki

„[...] poznać kwiaty z zapachów i nazw.”

„[...] iść na przełaj, to w górę, to w dół.”

Widoki

„Pod drzewami się uczyć przyrody, [...]”

„Jak to miło pod cieniem jarzębin [...]”

Nauka

„A tu szumią wysokie paprocie [...]”

„Gdy piosenką witają nas ptaki, [...]”

Wrażenia

„Gęstwę boru przenikać do głębin, [...]”

„[...] i na liściach wesoło gra wiatr.”

„[...] gdy piosenką rozzwoni się las.”

„Zbierać słodkie pachnące jagody, [...]”

„Ścieżkami zielonymi [...]”

„[...] pojąć życie owadów i pszczoł.”

Ćwiczenie 5

Wskaż w utworze 'Leśna piosenka' epitety, jakimi określa się paprocie, jagody i ziemię. Zanotuj je poniżej lub w zeszycie. Wyjaśnij ich funkcję.

Pamiętaj!

Czasem poeci, opisujący jakieś przedmioty, zjawiska, nadają im cechy, których one w rzeczywistości nie posiadają. W wierszu radość może siedzieć i machać nogami, słonko płynąć po niebie, a marzenia mogą odbywać długie podróże. Taki zabieg nazywamy **przenośnią**.

Przenośnia

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Pamiętaj!

Jeśli zjawiskom natury, zwierzętom, roślinom, pojęciom dodaje się cechy typowo ludzkie, np. *słońce się śmieje* lub *wiatr szepcze*, to taki rodzaj przenośni nazywa się **uosobieniem**.

Uosobienie

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 6

Odszukaj w 'Leśnej piosence' przykłady przenośni i uosobienia. Zanotuj je poniżej lub w zeszycie. Wyjaśnij, czemu służą te środki stylistyczne.

Przenośnia (metafora)

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

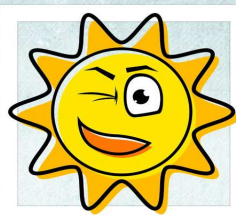
Uosobienie

Królik maluje.

Indyk piecze ciasto.

Słońce się uśmiecha.

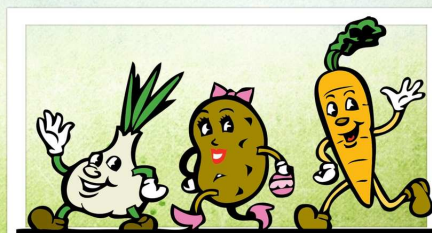
Stokrotka śpiewa.

Ołówek skacze z radości.

Kot czyta.

Warzywa spacerują.

Uosobienie

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Zaznacz przenośnie.

„Wieczór błękitną chmurką
sfrunął na moje biurko."
Spacerek Danuta Wawiłow

„[...] mróz palcem
list na szybie pisze."
Cichy wietrzyk Danuta Wawiłow

„W bardzo pięknej sukni w kwiaty
pisze mama list do taty."
Listy Danuta Wawiłow

„W owym domu przed północą
gwiazdki spoza szyb chichocą, [...]"
Dom, w którym śmieje Jerzy Ficowski

Ćwiczenie 8

Uzupełnij zdania podanymi poniżej sformułowaniami tak, aby powstały uosobienia.

Jesień .

Pająk .

Ptaki na gałęzi.

Słońce wczoraj.

poluje na muchę

maluje liście w ogrodzie

jest piękną porą roku

tańczy na suficie

siedzą w bezruchu

intensywnie świeciło

uśmiechnęło się do mnie

głośno kłóć się

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 9

Przyporządkuj podane słownictwo do właściwych grup.

Wyrazy pokrewne do słowa „wędrować”

Wyrazy bliskoznaczne do słowa „wędrować”

Pozostałe wyrazy

przechadzać się

wędrowniczek

wywędrować

wiadro

podróżować

wędka

iść

powędkować

wędrowanie

wędrownik

chodzić

wywęszyć

spacerować

wędrówka

wędrowny

wędkować

przemieszczać się

zawędrować

Ćwiczenie 10

Dopasuj do związków frazeologicznych podane poniżej objaśnienia.

Związek frazeologiczny	Znaczenie
iść, gdzie oczy poniosą	<input type="text"/>
iść po linii najmniejszego oporu	<input type="text"/>
wędrować z rąk do rąk	<input type="text"/>
pójść po rozum do głowy	<input type="text"/>

przemyśleć coś ponownie, zrozumieć swój błąd; znaleźć rozwiązanie

iść przed siebie, nie mieć wyznaczonego planu podróży

wybierać najłatwiejszą drogę do celu, dochodzić do czegoś bez wysiłku

o czymś przekazywanym kolejnym osobom

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 11

Połącz podane wyrazy z odpowiednimi nazwami części mowy.

miło, wesoło	przysłówki
słońce, las, jagody	przymiotniki
jasny, słodkie	czasowniki osobowe
wędrować, nocować, wyjść	czasowniki w bezokoliczniku
witają, szumią, wędrujemy	rzeczowniki

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Odszukaj w dostępnych źródłach (np. w internecie) i wysłuchaj nagrań piosenek: 'Jak dobrze nam zdobywać góry', 'Ogniska już dogasa blask', 'Płonie ognisko i szumią knieje', 'Lato pachnące miętą'. Oceń, która z nich najbardziej ci się podoba i uzasadnij swoje zdanie.

Polecenie 2

Stwórz własną listę przebojów turystyczno-harcerskich.